

عملیات نفسگیر با بالگرد در تهران

مرتضی رضایی، معاون امداد و نجات جمعیت هلال احمر استان تهران نیز در مورد عملیات نجات با بالگرد در دارآباد تهران می گوید: در بعدازظهر یکی از روزهای پرحادثه تهران، درست زمانی که کوهنوردان زیادی در مسیرهای معروف کوهستانی مشغول صعود بودند، تماسی از سوی مرکز فوریت های ۱۱۲ داشتیم. ساعت دقیق حادثه ۳ بعدازظهر، منطقه دارآباد، یکی از پرتردترین مسیرها در شمال پایتخت بود. اطلاع دادند که دوپزشک برای کوهنوردی رفته اند و یکی از آن ها بر اثر سقوط از ارتفاعات منطقه به شدت مصدوم شده است. بلافاصله با توجه به حساسیت موضوع و محل سخت گذر حادثه، تیم عملیاتی پایگاه کوهستان دریند به حالت آماده باش درآمد. او ادامه می دهد: معمولاً در تهران هر هفته با چندین حادثه کوهستانی، و گاهی موارد اورژانسی مانند سقوط از ارتفاع مواجه هستیم، اما این مورد به سبب شدت آسیب و موقعیت خاص منطقه، از همان ابتدا متفاوت بود. وقتی هماهنگی با تیم های امداد صورت گرفت، مسئله فراتر از یک مصدوم معمولی مشخص شد: این بار جان یک پزشک در میان بود که خود و همراهش توانایی اولیه امداد را داشتند اما به دلیل شدت جراحات و شرایط جغرافیایی، کاری از دست شان ساخته نبود.

جزئیات عملیات واعزام بالگرد

پس از دریافت اطلاعات اولیه و موقعیت یابی از طریق تماس، مشخص شد که مصدوم حدود ۱۵۰ متر از مسیر سقوط کرده و دچار شکستگی، خونریزی و شوک شده است. منطقه ای که حادثه در آن رخ داد، صعب العبور و دور از مسیرهای امدادی معمول بود، به طوری که انتقال زمینی هر لحظه می توانست وضعیت مصدوم را وخیم تر کند و حتی جان امدادگران را نیز به خطر بیندازد. ضمن آن که مصدوم به شدت آسیب دیده و نیاز به امداد سریع داشت. در همان لحظات اولیه، تصمیم برای این شد که درخواست اعزام فوری بالگرد به محل داشته باشیم. هماهنگی با مرکز کنترل و سازمان امداد و نجات به سرعت انجام و تیم متخصص پزشکی کوهستان آماده انتقال شد. یکی از مهم ترین چالش ها، فرودآیین بالگرد در منطقه ای باتوپوگرافی (موقعیت طبیعی) پرتفاوت، شیب زیاد و وزش باد های ارتفاعات بود. خلبان و تیم هوایی با توجه به تجربه پیشین موفق شدند در موقعیت مناسب نزدیک به محل حادثه فرود آمده و بدون اتلاف وقت، انتقال مصدوم به هلی کوپتر انجام شد. بعد از آن هم، ضمن انجام اقدامات احیای اولیه و تثبیت شرایط حیاتی توسط تیم پزشکی، مصدوم بلافاصله به یک مرکز درمانی ویژه جهت ادامه درمان منتقل شد.

جمعیت هلال احمر البرز و تهران سه عملیات امداد هوایی را در یک روز انجام دادند

از شاه البرز تا پراچان؛ پر دلهره و نفسگیر

[ملیحه محمودخواه] در روزهای که شرایط جوی و کوهستانی، چالش های بی سابقه ای را پیش روی تیم های امداد و نجات قرار میداد، نیروهای هلال احمر استان البرز و تهران بار دیگر آزمون دشواری را با موفقیت پشت سر گذاشتند. طی سه عملیات نفسگیر و فشرده که در ارتفاعات صعب العبور پراچان، شاه البرز و دارآباد تهران طی ساعات طولانی روز و شب به انجام رسید، امدادگران داوطلب و متخصص، با استفاده از بالگرد و تجهیزات پیشرفته و با همکاری مردم محلی، توانستند جان چندین مصدوم گرفتار در دل کوهستان های صخره ای را نجات دهند.

دو عملیات نجات با بالگرد در البرز

علیرضا کلاته، رئیس هلال احمر شعبه طالقان در خصوص دو حادثه ای که در استان البرز رخ داد به «شهروند» می گوید: در یک جمعه پرحادثه، با چند ساعت فاصله، دو ماجرای جدی در ارتفاعات طالقان و کوه های پراچان به وقوع پیوست. او می گوید: حادثه اول عصر جمعه رخ داد؛ جایی که یک گروه طبیعت گرد غیر حرفه ای، بدون آموزش کافی کوهنوردی و تجهیزات لازم، جهت تفریح راهی ارتفاعات پراچان شده بودند. در این حادثه، یکی از گردشگران به دلیل سقوط از ارتفاع، دچار مصدومیت جدی از ناحیه سر، صورت و اندام ها شد. انتقال مصدوم به دلیل نبود مسیر مناسب و ناآشنایی گروه با منطقه، به علاوه قطع بودن آنتن دهی، با دشواری روبرو بود. کلاته ادامه می دهد: یکی از اعضای گروه خودش را به ناحیه ای رساند که امکان تماس داشت و موفق شد طی تماس تلفنی مختصات تقریبی محل را برای ما ارسال کند. اما متأسفانه لوکیشن نخست اشتباه بود و تیم اعزامی ما موفق به یافتن مصدوم نشد. بنابراین ناچار شدیم شبانه و پس از تصحیح مختصات، تیم دوم جست و جوا را اعزام کنیم. خوشبختانه این بار محل دقیق را پیدا کردند و فوراً شرایط مصدوم تثبیت شد. اما به خاطر شدت جراحات و صعب العبور بودن منطقه، انتقال زمینی ممکن نبود و شرایط اضطراری جدی ایجاد شد. صبح روز بعد به محض طلوع خورشید و مساعد شدن وضعیت پروازی، با هماهنگی سازمان امداد، بالگرد اعزام و مصدوم به بیمارستان منتقل شد. موفقیت این عملیات حاصل هماهنگی سریع، تخصص تیم و از خودگذشتگی امدادگران بود.

دومین حادثه؛ در بلندترین نقطه طالقان

علیرضا کلاته درباره دومین حادثه می گوید: حادثه دیگر، مربوط به گروهی از کوهنوردان حرفه ای بود که حوالی ظهر جمعه، در ۵۰۰ متری قله شاه البرز، بلندترین نقطه طالقان، رخ داد. خانم کوهنورد ۳۷ ساله پس از سقوط از ارتفاع، دچار آسیب شدید از ناحیه لگن و اندام ها شد. موقعیت این گروه و دسترسی آن ها به تلفن همراه به ماکمک کرد که سریع دو تیم زمینی به محل اعزام شود. اما به دلیل خطر بالای جابه جایی مصدوم با بسکت و وضعیت خاص آسیب لگنی، امکان انتقال زمینی نبود و هر حرکت می توانست شرایط مصدوم را وخیم تر کند. در اقدام اول، بالگرد اورژانس استان البرز اعزام شد اما به خاطر وزش باد شدید و شرایط جوی ناایمن، توان فرود نداشت و به قزوین بازگشت. تیم تخصصی امداد ما که بالای سر مصدوم بود، تا صبح با تثبیت وضعیت و کنترل علائم حیاتی تلاش کرد از بدتر شدن حال بیمار جلوگیری کند. صبح روز شنبه، با مساعد شدن شرایط و هماهنگی مجدد با هلال احمر کشور، بالگرد پرواز کرد و این خانم با موفقیت به مرکز درمانی منتقل شد.

روایت سرپرست تیم عملیاتی از نجات در شاه البرز

آرش رضازاده، سرپرست تیم عملیاتی امداد کوهستان هلال احمر البرز نیز عملیات نجات کوهنورد زن در ارتفاعات شاه البرز را این گونه روایت می کند: حادثه حدود ظهر بود؛ همان موقع خود من هم با یک تیم کوهنوردی در کوه بودم. وقتی به من اطلاع دادند، باید سریع اطلاعات دقیق می گرفتم؛ منطقه، قله و محل دقیق حادثه، چون گاهی خود افراد حادثه دیده هم نمی دانند دقیقاً کجا هستند و همین، روند امداد رسانی را کند می کند. قله شاه البرز یکی از دشوارترین قله های البرز مرکزی است و صعودش تخصص می خواهد اما خوشبختانه با همکاری هیأت کوهنوردی استان البرز و حضور یکی از مربیان محلی موفق شدیم خیلی سریع و بدون مشکل محل دقیق حادثه را پیدا کنیم و متوجه شدیم که این مصدوم نیاز حیاتی به بالگرد دارد.

فرایند اطلاع واعزام

ساعت حدود یک بعدازظهر تیم اول ما به محل حادثه اعزام شد و حدود ساعت یک و بیست دقیقه به مصدوم رسیدند. من هم با تیم دوم کمی بعدتر حرکت کردیم و حوالی ساعت ۳ به آن ها ملحق شدیم. در محل متوجه شدیم مصدوم خانمی در اثر لغزش، از ناحیه لگن و ستون فقرات آسیب شدید دیده، در حالی که همسرش هم همراهش بود. وظیفه اصلی ما تا رسیدن بالگرد، تثبیت وضعیت مصدوم بود. سریع اقدامات تخصصی را انجام دادیم؛ آتل مخصوص لگن و ستون فقرات گذاشتیم. خوشبختانه مصدوم و همراهانش که کوهنورد حرفه ای بودند. با لباس گرم، کیسه خواب و تجهیزات. کمک کردند تا شرایط بهتری برای تاب آوردن در سرمای شب فراهم شود. تیم ما تمام طول شب را برای مراقبت از مصدوم صرف کرد تا زمانی که شرایط برای امداد هوایی مساعد شد. فرمانداران و مسئولان بحران شهرستان های طالقان و کرج و سازمان امداد و نجات هلال احمر هم پیگیر موضوع بودند.

علت حادثه و وضعیت مصدوم

رضا زاده در مورد علت بروز حادثه می گوید: به گفته همراهان، مصدوم پس از پایان برنامه اصلی و هنگام پایین آمدن - و احتمالاً در حال جمع آوری گیاهان کوهی - دچار لغزش شده و از ارتفاع سقوط کرده بود. این اتفاق باعث آسیب جدی به لگن و ستون فقراتش شد. به اعتقاد او آموزش، تجهیزات مناسب و اطلاع رسانی دقیق، کلید موفقیت عملیات های دشوار در کوهستان است.

امداد با بالگرد هلال احمر

محمد کبادی معاون عملیات امداد و نجات هلال احمر، با جزئیات درباره سه عملیات اخیر بالگرد هلال احمر به «شهروند» می گوید در روز جمعه در تماسی آسیب یک خانم کوهنورد در ارتفاعات شاه البرز طالقان به ما مخابره شد که دچار صدمات جدی در ناحیه لگن و ستون فقرات و ظاهر شکستگی مچ دست و کتف شده بود. تیم های امداد کوهستان بعد از ساعت ها با توجه به اینکه مکان او کاملاً مشخص نبود به سختی آنها را پیدا کردند و از اورژانس استان البرز فوراً درخواست بالگرد کردند و از آنجا که بالگرد نتوانست مصدوم را جابه جاکند بالگرد هلال احمر وارد میدان شد اما با توجه به ارتفاع بالای محل حادثه و وزش باد شدید، بالگرد هلال احمر نیز مجبور شد بازگردد و ادامه می دهد: تیم امدادی ما در همانجا ماند و تلاش کرد مصدوم را صبح شنبه تا ارتفاع پایین تر منتقل کردند. بلافاصله پس از مساعد شدن شرایط جوی، تیم واکنش سریع هلال احمر به همراه یک تیم امدادی تخصصی و با بالگرد اعزام شدند و بالاخره خانم حادثه دیده را نجات داده و به مرکز درمانی منتقل کردند. کبادی ادامه می دهد: در همان روز، هنوز عملیات نخست تمام نشده بود که گزارش مصدومیت یک آقای کوهنورد دیگر در همان منطقه کوهستانی به ما رسید. او هم از ناحیه صورت و چشم آسیب دیده و شدیداً تحلیل رفته بود. همزمان با انتقال خانم اول، تیم ما مجدداً به محل اعزام شد و این اقار هم با موفقیت و سلامتی منتقل کرد.

سقوط در ارتفاعات دارآباد تهران

معاون عملیات امداد و نجات هلال احمر در مورد سومین عملیات بالگرد در روز جمعه می گوید: حادثه سوم در ارتفاعات دارآباد تهران بود. حدود ساعت سه بعدازظهر، گزارش سقوط یک کوهنورد در دره ای به عمق ۱۵۰ متر به واحدهای امدادی ما اعلام شد. شخص مصدوم دچار شکستگی پا و آسیب شدید به کمر و ران شده بود، به طوری که انتقال زمینی به هیچ عنوان ممکن نبود و وضعیت وی بسیار وخیم بود. از همین رو بالگرد «ام آی ۱۷» هلال احمر به همراه یک تیم عملیاتی مجرب به محل اعزام و مصدوم را به سلامت به مرکز درمانی منتقل کردند. او توضیح می دهد که در فصل بهار و تابستان، حجم عملیات کوهستان چندین برابر می شود و تماس های مکرر از استان های مختلف داریم. عملیات با بالگرد فقط به تکنولوژی و امکانات نیاز ندارد، بلکه شجاعت و تجربه ویژه می خواهد. امدادگران ما با وجود تمام سختی ها و خطرات، جان مردم را در اولویت قرار می دهند. امیدوارم همه کوهنوردان و طبیعت گردان، پیش از صعود به کوه ها، شرایط جوی و نکات ایمنی را جدی بگیرند تا شاهد حوادث کمتری باشیم.

جزئیات انتقال و پایان عملیات

او ادامه می دهد: با روشن شدن هوا و همکاری مسئولان ستاد بحران، هلیکوپتر سازمان امداد و نجات هلال احمر فراخوانده شد. باید اشاره کنم که به دلیل ارتفاع زیاد، باد شدید و شرایط خاص منطقه، هلیکوپتر اورژانس نتوانست به محل بیاید و فدراسیون امداد هلال احمر خودش مستقیم ورود کرد. خوشبختانه بعد از عملیات فرود موفق، مصدوم به سرعت تحویل عوامل درمانی شد و به مراکز درمانی انتقال یافت. در مجموع عملیات با موفقیت کامل و همکاری خوب بین اعضای تیم، محلی ها و مجموعه امداد هوایی به پایان رسید. حضور به موقع و حمایت مردم محلی منطقه نقش تعیین کننده ای در موفقیت عملیات داشت.

میرسلیمی در پایان تأکید می کند: این حادثه بار دیگر اهمیت داشتن اطلاعات دقیق مکانی و لوکیشن صحیح را در عملیات کوهستان نشان داد. اشتباه هرچند کوچک در اعلام موقعیت، می تواند روند امداد رسانی را مختل و جان مصدومان را در معرض خطر قرار دهد. امیدواریم گردشگران و طبیعت گردان حتماً قبل از برنامه ریزی این گونه سفرها، آمادگی و تجهیزات کافی داشته باشند و در صورت بروز حادثه نیز اطلاعات دقیق و صحیح در اختیار امدادگران قرار بدهند.

چالش های شبانه و مشکل موقعیت یابی

او ادامه می دهد: یکی از اصلی ترین مشکلاتی که با آن روبرو شدیم، موضوع عدم دقت در ارسال لوکیشن بود. متأسفانه لوکیشنی که گروه گردشگر برای ما فرستاده بودند، جزئیات کافی یا موقعیت واقعی را نداشت و فقط یک آدرس تقریبی بود. همین موضوع باعث شد که نتوانیم در ساعت های اولیه شب مصدومین را پیدا کنیم و عملیات ابتدایی ما ناموفق ماند. با توجه به تاریکی هوا و شرایط دشوار منطقه، مجبور شدیم عملیات را موقتاً متوقف کنیم و با برنامه ریزی مجدد، صبح روز بعد با یک تیم دیگر و کمک اهالی بومی منطقه که به جغرافیای پراچان تسلط کافی داشتند، دوباره عازم شدیم.

اقدام نهایی و امداد هوایی

میرسلیمی ادامه می دهد: نهایتاً حدود ساعت ۴:۴۵ صبح روز بعد توانستیم به مصدوم برسیم. به محض رسیدن، اقدامات اولیه و تخصصی امدادی را انجام دادیم؛ از جمله آتل بندی برای کف پا و کتف، کنترل خونریزی ها و مراقبت های اولیه تا شرایط مصدوم بیش از آن بحرانی نشود. از آنجا که وضعیت پای مصدوم مناسب جابجایی طولانی و زمینی نبود و همچنین به دلیل دشواری مسیر و خطرات موجود، هماهنگی لازم برای اعزام هلیکوپتر امداد صورت گرفت.

دومین عملیات؛ سقوط در پراچان البرز

سید علی میرسلیمی، سرپرست عملیات امداد منطقه پراچان، جزئیات شب حادثه و چالش های عملیات نجات یک گردشگر را این گونه روایت می کند: چهار نفر گردشگر غیر حرفه ای راهی ارتفاعات روستای پراچان شده بودند. متأسفانه یکی از آقایان حدوداً ۳۰ ساله، هنگام عبور از یک دیواره صخره ای دچار شر خوردگی و سقوط شده بود. طبق صحبت های مصدوم، سقوط او آزاد نبوده، بلکه به صورت سر خوردن و افتادن در شیبی نسبتاً تند اتفاق افتاده بود و ارتفاع تقریبی دیواره هم حدود ۱۵ تا ۲۰ متر بود.

نوع مصدومیت و تلاش برای رسیدن به محل

سید علی میرسلیمی می گوید: بر اثر این حادثه، مچ پا و کتف مصدوم دچار شکستگی با در رفتگی شده و سر و صورتش هم زخمی شده بود. بلافاصله پس از دریافت خبر، تیم اول امداد متشکل از اعضای پایگاه پراچان، به سرعت آماده و عازم منطقه شد. برای رسیدن به محل وقوع، باید حدود ۵ ساعت مسیر کوهستانی را پیاده روی می کردیم تا خودمان را به محل احتمالی حادثه برسانیم.